

I. FORÁLACHA GINEARÁLTA

AIREACT NA hUACHTARÁNACHTA, AN CHEARTAIS AGUS AN CHAIDRIMH LEIS NA CÚIRTEANNA

24838 *Foraithne Ríoga 1082/2025 an 3 Nollaig 2025 lena rialaítear an nós imeachta chun sonrúcháin tráchtála náisiúnta agus ainmneacha bianna leasaithe nó ullmhaithe atá ceadaithe sa Spáinn a chinneadh, i ndáil le táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe.*

Sonraítear in Airteagal 169 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) nach mór don Aontas Eorpach, d'fhonn leasanna tomhaltóirí a chur chun cinn agus ardleibhéal cosanta do thomhaltóirí a ráthú, rannchuidiú ar mhaithe lena sláinte, lena sábháilteacht agus lena leasanna eacnamaíocha a chosaint, agus lena gceart chun faisnéise a chur chun cinn.

Tá saorghluaiseacht bia atá sábháilte agus sláintiúil riachtanach don mhargadh inmheánach agus cuireann sí go mór le sláinte agus le folláine na saoránach, agus lena leasanna sóisialta agus eacnamaíocha.

Chun ardleibhéal cosanta do shláinte an tomhaltóra a bhaint amach agus chun a gceart chun faisnéise a chosaint, ní mór faisnéis leordhóthanach a bheith ag tomhaltóirí maidir leis na bianna a itheann siad. Féadfaidh tionchar a bheith ag tosca sláinte, eacnamaíocha, comhshaoil, sóisialta, eiticiúla agus eile ar chinntí tomhaltóirí.

I gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Eanáir 2002 lena leagtar síos prionsabail ghinearálta agus ceanglais ghinearálta dhlí an bia, lena mbunaítear an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia agus lena leagtar síos nósanna imeachta i dtaca le sábháilteacht bia, is é prionsabal ginearálta reachtaíochta bia bunús a sholáthar do thomhaltóirí chun roghanna eolasacha a dhéanamh maidir leis na bianna a itheann siad agus chun aon chleachtas eile a d'fhéadfadh an tomhaltóir a chur ar míthreoir a sheachaint.

I ndáil leis sin, is é lipéadú bia an príomhchineál cumarsáide idir táirgeoirí bia agus tomhaltóirí deiridh, rud a fhágann gur uirlis an-tábhachtach é chun gur féidir leo roghanna eolasacha a dhéanamh maidir leis an mbia a cheannaíonn siad agus a itheann siad.

I ndáil leis sin, i Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 maidir leis an gComhbheartas lascaigh, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1954/2003 ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 2371/2002 ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 639/2004 ón gComhairle agus Cinneadh 2004/585/CE ón gComhairle, luaitear gur cheart don Chomhbheartas lascaigh rannchuidiú a dhéanamh i leith margadh inmheánach éifeachtúil trédhearcach do tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe agus rannchuidiú le cothrom iomaíochta a áirithiú do tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a chuirtear ar an margadh, agus gur cheart dó leasanna tomhaltóirí agus táirgeoirí araon a chur san áireamh freisin.

Go deimhin, foráiltear le Rialachán (AE) Uimh. 1380/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 gur cheart do Chomheagrú na Margaí trédhearcacht agus cobhsaíocht na margaí a fheabhsú, a áirithiú go mbeidh dáileadh an bhreisluacha feadh shlabhra soláthair na hearnála níos cothroime, agus faisnéis do thomhaltóirí a fheabhsú agus feachtas a ardú, trí fhógra a thabhairt agus trí lipéadú lena soláthraítear faisnéis shothuigthe. Go sonrach, ní mór dó faisnéis shoiléir chuimsitheach a chur ar fáil don tomhaltóir maidir le tionscnamh an táirge agus a mhodh táirgthe, go háirithe trí mharcáil agus lipéadú.

I ndáil leis sin, le Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 maidir le comheagrú na margaí i dtáirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1184/2006 ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1224/2009 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 104/2000 ón gComhairle, foráiltear gur gá, chun rogha táirgí ag tomhaltóirí a éascú, faisnéis shoiléir agus chuimsitheach faoi na táirgí sin a chur ar fáil dóibh. Is é cuspóir an Rialacháin thuasluaite ardleibhéal cosanta sláinte a shaothrú do thomhaltóirí agus, ar deireadh, a gceart chun faisnéise a chosaint ionas gur féidir leo roghanna eolasacha a dhéanamh. Chuige sin, i gCaibidil IV den Rialachán sin leagtar síos an fhaisnéis atá beartaithe don tomhaltóir deiridh, ar faisnéis í, gan dochar do Rialachán (AE) Uimh. 1169/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011 maidir le faisnéis bhia a sholáthar do thomhaltóirí, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1924/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1925/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, agus lena n-aisghairtear Treoir 87/250/CEE ón gCoimisiún, Treoir 90/496/CEE ón gComhairle, tá Treoir 1999/10/CE ón gCoimisiún, Treoir 2000/13/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2002/67/CE ón gCoimisiún agus Treoir 2008/5/CE ón gCoimisiún agus Rialachán (CE) Uimh. 608/2004 ón gCoimisiún, is infheidhme maidir leis na táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a liostaítear i bpointe (a), i bpointe (b), i bpointe (c) agus i bpointe (e) d'Iarscríbhinn I a ghabhann le CEM.

Go sonrach, luaitear in Airteagal 37 de Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013 réamhluaite ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 nach mór do gach Ballstát, ar mhaithe le faisnéis shainordaitheach do thomhaltóirí, liosta a fhoilsiú de na sonrúcháin tráchtála a nglactar leo ina chríoch, mar aon lena n-ainmneacha eolaíocha, i gcás na dtáirgí a áirítear i bpointe (a), i bpointe (b), i bpointe (c) agus i bpointe (e) d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán sin.

I ndáil leis sin, foilsíonn an Ard-Rúnaíocht lascaigh go rialta liosta de na sonrúcháin tráchtála speiceas iascaigh agus dobharshaothraithe a nglactar leo sa Spáinn.

Mar sin féin, ní chuimsítear sa liosta sin de shonrúcháin tráchtála na sonrúcháin is infheidhme maidir leis na táirgí atá liostaithe i bpointe (h) agus i bpointe (i) d'Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013, is é sin iasc ullmhaithe nó leasaithe, sliogéisc, maolasc agus inveirteabraigh uisceacha eile a thiteann faoi chóid CN 1604 agus cód 1605. I gcás na dtáirgí sin, tá feidhm ag na ceanglais maidir le faisnéis shainordaitheach a leagtar síos i Rialachán (AE) Uimh. 1169/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011 maidir le faisnéis bhia a sholáthar do thomhaltóirí, go háirithe a mhéid a bhaineann le hainm an bhia.

Maidir leis an dara ceann, ba cheart a thabhairt faoi deara gurb iad na sonrúcháin chaighdeánaithe is infheidhme maidir le táirgí iascaigh leasaithe a úsáideadh sa Spáinn na sonrúcháin atá ar áireamh in Iarscríbhinn IV a ghabhann le Forathne Ríoga 1521/1984 an 1 Lúnasa 1984 lena nglactar na rialacháin sláinte teicniúla maidir le bunaíochtaí iascaigh agus dobharshaothraithe agus táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe atá ceaptha lena gcaitheamh ag an duine, atá aisghairthe go páirteach, cé is moite d'Iarscríbhinn IV, Iarscríbhinn VII agus Airteagal 3 agus Airteagal 4 thuasluaite. I ndáil leis sin, i bhfianaise an ama atá caite agus i gcomhréir leis na hathruithe sna rialacháin Eorpacha agus náisiúnta maidir le hiascaigh, faisnéis bhia agus sábháilteacht bia, measann na húdaráis gur gá na sainmhínithe a thugtar sna forálacha sin a oiriúnú maidir leis na cineálacha táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe agus codanna de tháirgí iascaigh a chur i láthair, a leasú agus a mhargú. Déantar an t-oiriúnú agus an nuashonrú sin in dhá chéim: ar an gcéad dul síos, déanann an Fhorathne Ríoga seo ábhar rialála na Forathne Ríoga thuasluaite a nuashonrú, mar shampla, trí na sainmhínithe a oiriúnú do réaltacht reatha na hearnála, agus ar an dara dul síos, trí rún ó Rúnaíocht Ghinearálta lascaigh de chuid na hAireachta Talmhaíochta, lascaigh agus Bia, a fhoilseofar san Iris Oifigiúil Stáit ina leagfar amach na sonrúcháin tráchtála do tháirgí leasaithe nó ullmhaithe, a luaith a aisghairtear Iarscríbhinn IV thuasluaite.

Ina theannta sin, is cuí athbhreithniú a dhéanamh ar rialacháin áirithe dá bhfuil nuashonrú ag teastáil sa réimse seo, ar mhaithe le comhsheasmhacht inmheánach chóras dlí na Spáinne.

Baineann sé sin go háirithe le hOrdú an 15 Deireadh Fómhair 1985 lena nglactar an Caighdeán Cáilíochta maidir le diúilicíní, breallaigh agus ruacain leasaithe, agus le hOrdú an 15 Deireadh Fómhair 1985 lena nglactar an Caighdeán Cáilíochta maidir le diúilicíní cócaráilte agus reoite, lena rialaítear gnéithe a bhaineann le sonrúcháin na dtáirgí sin.

Tá an dá rialachán sin d'aois shuntasach sa réimse seo agus is gá iad a nuashonrú trí bhithin na Forairthne Ríoga seo, agus aird á tabhairt ar na forbairtí i dtáirgeadh bia ar an margadh inmheánach, ar phatrúin agus nósanna nua tomhaltais agus ar deireadh agus thar aon ní eile, ar phríomhfhreagracht na n-oibreoirí agus na ngníomhairí eacnamaíocha a bhfuil baint acu leis an mbiashlabhra sábháilteacht a áirithiú trí fhaisnéis leordhóthanach a chur ar fáil do thomhaltóirí, ó tháirgeadh príomhúil go próiseáil, dáileadh agus díol, rud a chiallaíonn go gcaithfidh gach oibreoir gnó bia sábháilteacht a gcuid táirgí a ráthú i gcéimeanna an bhiashlabhra a bhfuil siad freagrach astu, ó tháirgeadh go díol go dtí an tomhaltóir deiridh.

Ina theannta sin, tabhair do d'aire freisin go bhfuil comhchaighdeán mhargaíochta glactha ag na húdaráis Eorpacha le haghaidh táirgí áirithe. Is amhlaidh atá i gcás Rialachán (CEE) Uimh. 1536/92 ón gComhairle an 9 Meitheamh 1992 lena leagtar síos comhchaighdeán mhargaíochta maidir le tuinníní agus boiníotó leasaithe agus Rialachán (CEE) Uimh. 2136/89 ón gComhairle an 21 Meitheamh 1989 lena leagtar síos comhchaighdeán mhargaíochta maidir le saidíní leasaithe agus táirgí de chineál saidíní.

Ós rud é go bhfuil roinnt liostaí ar leithligh ann a bhaineann le sonrúcháin táirgí éagsúla iascaigh agus dobharshaothraithe, mar aon le comhchaighdeán mhargaíochta is infheidhme maidir le táirgí áirithe, is gá athbhreithniú a dhéanamh ar an gcreat rialála sa réimse sin. Dá réir sin, leis an bhForairthne Ríoga seo, bunaítear an nós imeachta chun dhá liosta nua a dhréachtú, atá le glacadh trí rún ón Ard-Rúnaíocht Iascaigh agus atá in-nuashonraithe ag an Ard-Rúnaíocht sin ar bhealach solúbtha, agus forbairtí eolaíocha agus tacsanómacha á gcur san áireamh, chomh maith leis an dul chun cinn tráchtála agus teicneolaíochta atá déanta ag an tionscal próiseála sa Spáinn le blianta beaga anuas, lena n-áirítear teacht chun cinn táirgí agus ullmhóidí nua, agus ag an am céanna deimhneacht dhlíthiúil a fheabhsú le haghaidh oibreoirí agus tomhaltóirí.

Ina theannta sin, leagtar amach in Airteagal 75 de Dhlí 3/2001 an 26 Márta 2001 maidir le hlascaigh Mhuirí Náisiúnta na hionstraimí beartais margaíochta agus próiseála do tháirgí iascaigh, lena n-áirítear an rogha maidir le bearta a ghlacadh chun táirgí a chaighdeánú ar fud an tslabhra margaíochta, rud a sholáthraíonn trédhearcacht sa mhargadh agus a chumasaíonn faisnéis leordhóthanach do thomhaltóirí, go háirithe maidir le cineál agus tionscnamh na dtáirgí.

Beidh feidhm ag na forálacha na Forairthne Ríoga seo gan dochar do dhlí ginearálta an bhia, go háirithe Rialachán (AE) Uimh. 1169/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011 maidir le soláthar faisnéise bia do thomhaltóirí, Rialachán (AE) Uimh. 2024/1143 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Aibreán 2024 maidir le tásca geografacha maidir le fíonta, deochanna biotáilleacha agus táirgí talmhaíochta, chomh maith le speisialtachtaí traidisiúnta ráthaithe agus téarmaí cáilíochta roghnacha maidir le hearraí talmhaíochta, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1308/2013, (AE) 2019/787 agus Rialachán (AE) 2019/1753, agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1151/2012, Rialachán (AE) Uimh. 2018/848 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2018 maidir le táirgeadh orgánach agus lipéadú táirgí orgánacha agus lena n-aisghairtear Rialachán na Comhairle (CE) Uimh. 834/2007, agus, go sonrach, na rialacháin maidir le sábháilteacht bia a bhaineann le héilimh chothaithe agus sláinte, lipéadú bianna nua, orgánaigh ghéinmhodhnaithe, bianna atá ceaptha do naíonáin agus do leanaí óga, bianna le haghaidh cuspóirí leighis speisialta agus táirgí ionadacha ar an aiste bia iomlán chun meáchan a rialú. Ina theannta sin, tá feidhm acu gan dochar d'aon fhaisnéis dheonach a fhéadfaidh gach oibreoir a thaispeáint faoi chuimsiú Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 agus Rialachán (AE) Uimh. 1169/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011.

D'fhoill réiteach a dhéanamh idir éifeachtúlacht riachtanach na nósanna imeachta chun iarrataí a údarú chun an liosta a ailíniú le hordlathas norm, déantar foráil san Fhoraithe Ríoga maidir le sásra leanúnach le haghaidh nuashonruithe faoi réir cheanglais na trédhearcachta agus na deimhneachta dlíthiúla d'oibreoírí, a dtabharfar éifeacht dó go bliantúil tríd an rún ábhartha a thabhairt cothrom le dáta, ionas go nglacfaidh an Ard-Rúnaíocht lascaigh dhá rún ina bhfuil dhá liosta, ceann ina bhfuil ainmneacha tráchtála na speiceas iascaigh agus dobharshaothraithe agus an ceann eile le hainmneacha táirgí leasaithe nó ullmhaithe, gan dochar do chumas an Riaracháin athbhreithniú a dhéanamh ar an liosta faoi seach ar a thionscnamh féin i gcás inarb iomchuí.

I gcomhréir le Treoir (AE) 2015/1535 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Meán Fómhair 2015 lena leagtar síos nós imeachta chun faisnéis a sholáthar i réimse na rialachán teicniúil agus na rialacha maidir le seirbhísí na Sochaí Faisnéise, agus Foraithe Ríoga 1337/1999 an 31 Iúil 1999 lena rialaítear soláthar faisnéise i réimse na rialachán agus na gcaighdeán teicniúil agus rialacha maidir le seirbhísí na sochaí faisnéise, cuireadh an ionstraim seo faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh agus na mBallstát eile.

Comhlíonann ábhar na Foraithe Ríoga seo prionsabail an rialachán fhónta a leagtar amach in Airteagal 129 de Dhlí 39/2015 an 1 Deireadh Fómhair 2015 maidir le Nósanna Imeachta Riaracháin Coiteanna sa Riarachán Poiblí. Dá réir sin, i gcomhréir le prionsabail an riachtanais agus na héifeachtachta, tá údar leis an ionstraim seo toisc gur gá creat rialála iomchuí a bhunú do shonrúcháin bianna leasaithe nó ullmhaithe agus do na sonrúcháin tráchtála a nglactar leo sa Spáinn le haghaidh táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, i gcomhréir le forálacha rialachán Eorpach, agus chun cloí leis an gceanglas a leagtar síos in Airteagal 37 de Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013. Ar an gcaoi chéanna, comhlíonann sé prionsabail na héifeachtúlachta agus na comhréireachta tríd an leibhéal rialála a bhfuil géarghá leis a sholáthar chun na cuspóirí atá beartaithe a bhaint amach. De bhun phrionsabal na trédhearcachta, agus mar chuid den éisteacht phoiblí, áiríodh sa phróiseas dréachtaithe don rialachán seo comhairliúcháin leis na Pobail Uathrialacha agus leis na heintitis a dhéanann ionadaíocht ar na hearnálacha a ndéantar difear dóibh. De réir phrionsabal na héifeachtúlachta, ní chuirtear leis ach na ualáir riaracháin is lú is féidir chun a chuid cuspóirí a bhaint amach, trí nósanna imeachta sruthlínithe agus trédhearcacha. Ar deireadh, tá an Fhoraithe Ríoga ag teacht le prionsabal na deimhneachta dlíthiúla, trí chomhsheasmhacht a áirithiú leis an gcuid eile den chreat dlíthiúil is infheidhme agus trí na tréimhsí idirthrímhseacha riachtanacha a sholáthar d'oibreoírí chun iad féin a chur in oiriúint don rialachán, chomh maith le comhdhlúthú a dhéanamh ar na rialacháin atá scaipthe faoi láthair ar fud ionstraimí eile agus foráiltear inti do dhá liosta phoiblí a ndéantar athbhreithniú orthu go tréimhsiúil.

Áirítear sa rialachán seo freisin samhail do chomhar idir-riaracháin lena n-aithnítear dlínse an Stáit agus na gComhphobal Uathrialach araon, lena n-áirithítear idirghníomhaíocht chuí don dá údarás. Dá bhrí sin, i gcomhréir le reachtaíocht ábhartha an Aontais Eorpaigh, tá sé de chumhacht ag an Stát, mar an comhlacht is airde, liosta aonair de shonrúcháin tráchtála náisiúnta a fhoilsiú ar fud na tíre ar fad. Ar an gcaoi chéanna, ní mór na liostaí de shonrúcháin tráchtála réigiúnacha a bhunaíonn na Comhphobail Uathrialacha a fhoilsiú ina n-irisí oifigiúla faoi seach. Le linn mhí Eanáir gach bliain, tabharfaidh comhlachtaí inniúla na gComhphobal Uathrialach fogra a thabhairt fúthu don Ard-Rúnaíocht lascaigh lena bhfoilsiú ar shuíomh gréasáin na hAireachta Talmhaíochta, lascaigh agus Bia.

Agus an ionstraim seo á dréachtú, cuireadh i gcrích na nósanna imeachta éigeantacha maidir le comhairliúcháin poiblí, éisteacht agus faisnéis phoiblí roimh ré. Thairis sin, chuaigh na húdaráis i gcomhairle leis na Comhphobail Uathrialacha agus leis na heintitis a dhéanann ionadaíocht ar na hearnálacha a ndéantar difear dóibh, agus d'eisigh an Coiste Idir-aireachta um Bainistiú Bia a thuarascáil shainordaitheach.

Tá glacadh an rialacháin seo le Foraithe Ríoga mar reachtaíocht bhunúsach bunaithe ar an údarú atá in Airteagal 149(1), Riail 13 de Bhunreacht na Spáinne, a thugann inniúlacht eisiach i leith bhunphrionsabail agus chomhordú phleanáil ghinearálta na gníomhaíochta eacnamaíche. I gcomhréir le cásdlí na Cúirte Bunreachtúla, tá sé sin bunaithe ar chineál teicniúil

ar leith chuspóir an rialacháin agus ar an ngá atá le creat rialála aonfhoirmeach a bhunú a mbeidh feidhm aige ar fud na críche náisiúnta agus lena n-áirithítear go gcaithfear mar an gcéanna le gach táirgeoir. Ar an gcaoi chéanna, tá a ghlacadh i gcomhréir le hinniúlacht eisiach an Stáit maidir le trádáil eachtrach i gcás caidrimh den chineál seo de bhun Airteagal 149(1) (10).

Dá réir sin, ar thogra ón Aire Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia, agus ón Aire um Chearta Sóisialta, Gnóthaí Tomhaltóirí agus Clár Oibre 2030, le formheas roimh ré ón Aire um Chlaonchlú Digiteach agus ón Státseirbhís, i gcomhréir leis an tuairim ón gComhairle Stáit, agus tar éis do Chomhairle na nAirí plé a dhéanamh ag an gcruinniú a bhí aici an 2 Nollaig 2025,

FÓGRAÍODH AN MÉID SEO A LEANAS:

Airteagal 1. *Cuspóir agus ábhar.*

1. Is é cuspóir na Forairhne Ríoga seo ná:

a) An nós imeachta a bhunú chun na sonrúcháin tráchtála náisiúnta a nglactar leo sa Spáinn do tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe atá ar áireamh i bpointí (a), (b), (c) agus (e) d'Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 maidir le comheagrú na margaí i dtáirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, a chinneadh, d'fhonn an fhaisnéis shainordaitheach a leagtar síos in Airteagal 35 den Rialachán sin a sholáthar.

b) An nós imeachta a bhunú chun ainmneacha bianna leasaithe nó ullmhaithe a ghlactar leo sa Spáinn a chinneadh i gcás táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe dá dtagraítear i bpointí (h) agus (i) d'Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013, chun an fhaisnéis shainordaitheach maidir le hainm an bhia a leagtar síos in Airteagal 17 de Rialachán (AE) Uimh. 1169/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011 a sholáthar maidir le soláthar faisnéise bia do thomhaltóirí, agus forálacha an Rialachán ón gComhairle (CEE) Uimh. 1536/1992 an 9 Meitheamh 1992 lena leagtar síos caighdeáin choiteanna mhargaíochta le haghaidh tuinníní agus boiníotó leasaithe, agus Rialachán na Comhairle (CEE) Uimh. 2136/1989 an 21 Meitheamh 1989 lena leagtar síos caighdeáin choiteanna mhargaíochta le haghaidh sairdíní leasaithe agus táirgí de chineál sairdíní.

2. Measfar gur ainmneacha oifigiúla iad ar fud na críche náisiúnta na sonrúcháin tráchtála náisiúnta agus ainmneacha na n-earraí bia leasaithe nó ullmhaithe a dhíorthaítear ó tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, a chuirfear san áireamh sna liostaí arna bhformheas ag an Ard-Rúnaíocht Iascaigh trí rúin ar leithligh. Mar sin féin, beidh na sonrúcháin tráchtála sna Comhphobail Uathrialacha éagsúla atá le feiceáil ar an liosta comhlántach leis an sonrúchán tráchtála náisiúnta laistigh dá gcríocha faoi seach agus ní fhéadfaidh siad ionad na sonrúchán náisiúnta a ghlacadh.

Airteagal 2. *Sainmhínithe.*

1. Chun críche na Forairhne Ríoga seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe i reachtaíocht Eorpach agus náisiúnta maidir le hiascach, faisnéis bhia agus sábháilteacht bia.

2. Mar an gcéanna, chun críche na Forairhne Ríoga seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe a leagtar amach in Airteagal 3 agus Airteagal 4 d'Fhorairhne Ríoga 1521/1984 an 1 Lúnasa 1984 lena gceadaítear an Rialachán Sláinte Teicniúil maidir le Bunáochtaí Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus Táirgí atá beartaithe lena gCaitheamh ag an Duine.

Airteagal 3. *Réamhchoinníoll maidir le táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a dhíol le tomhaltóirí deiridh nó le holl-lónadóirí.*

1. Ní cheadófar na táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe dá dtagraítear in Airteagal 1(1) a thairiscint lena ndíol le tomhaltóirí deiridh nó le holl-lónadóirí ach amháin má léiríonn an mharcáil nó an lipéadú an sonrúchán tráchtála náisiúnta nó ainm an bhia leasaithe nó

ullmhaithe a nglactar leo sa Spáinn i gcás na dtáirgí sin, mar a leagtar amach sna liostaí arna bhformheas ag an Ard-Rúnaíocht lascaigh trí bhíthin na rún comhfhreagrach. I gcás sonrúcháin tráchtála, féadfar iad siúd atá ceadaithe ag na comhphobail uathrialacha laistigh dá gcríocha faoi seach a chur leis mar chomhlánú ar na sonrúcháin náisiúnta. Is é an t-ainm eolaíoch a fheicfear ar an liosta i ngach cás an t-ainm atá bunaithe i mbunachar sonraí ASFIS (Córas Faisnéise na nEolaíochtaí Uisceacha agus lascaigh) de chuid Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe (EBT).

2. I gcás nach bhfuil aon sonrúcháin tráchtála le feiceáil sa liosta i leith ainm eolaíoch ar leith, agus an speiceas sin le cur ar an margadh laistigh den chríoch náisiúnta, cuirfear iarratas isteach chun a bheith san áireamh sa liosta, dá bhforáiltear ina leith in Airteagal 5.

3. I gcás nach bhfuil ainm bia chaomhnaithe nó ullmhaithe le feiceáil sa liosta maidir le hainm eolaíoch ar leith, agus go bhfuil sé i gceist táirge caomhnaithe nó ullmhaithe a dhéantar ón speiceas sin a chur ar an margadh laistigh den chríoch náisiúnta, cuirfear iarratas isteach chun a bheith san áireamh sa liosta sin, dá bhforáiltear ina leith in Airteagal 5. Caithfidh gach ainm eolaíoch atá san áireamh sa liosta seo a bheith san áireamh cheana féin i liosta na sonrúcháin tráchtála.

Airteagal 4. Athbhreithniú bliantúil ar liosta na sonrúcháin tráchtála náisiúnta agus ar liosta na n-ainmneacha de bhianna leasaithe agus ullmhaithe is infheidhme maidir le táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a cheadaítear sa Spáinn.

1. Gach bliain, leagfaidh Ard-Rúnaíocht lascaigh na hAireachta Talmhaíochta, lascaigh agus Bia amach an leagan is déanaí de liostaí na sonrúcháin trí dhá rún ar leithligh a fhoilseofar sa Boletín Oficial del Estado le linn na chéad ráithe den bhliain.

2. Beidh sna rúin sin liosta nuashonraithe de na sonrúcháin tráchtála náisiúnta agus na sonrúcháin de bhianna leasaithe nó ullmhaithe a cheadaítear sa Spáinn le haghaidh táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, ag cur san áireamh na cinntí maidir le hiarratais ar iad a bheith ar áireamh, ar leasú nó ar aistriú arna gcur isteach ag páirtithe leasmhara agus arna n-údarú le linn na bliana roimhe sin, dá dtagraítear san Airteagal seo a leanas, chomh maith leo siúd arna nglacadh ex officio agus arna réasúnú go cuí ag an Roinn, a thiomsóidh na nuashonruithe aonair comhleanúnacha ar bhonn bliantúil.

3. Tabharfar fógra don Eagraíocht Dhomhanda Trádála faoin gcinneadh lena bhformheastar an liosta ainmneacha de bhianna leasaithe nó ullmhaithe a nglactar leo sa Spáinn le haghaidh táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe.

Airteagal 5. Nós imeachta maidir le hathbhreithniú agus nuashonrú a dhéanamh ar liosta na sonrúcháin tráchtála náisiúnta agus ar shonrúcháin na mbianna leasaithe nó ullmhaithe a cheadaítear sa Spáinn is infheidhme maidir le táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe arna iarraidh sin d'oibreoir.

1. Is í an Ardrúnaíocht lascaigh an comhlacht inniúil chun athbhreithniú a dhéanamh ar liostú, leasú agus dhíliostú na n-iarrataí ar shonrúcháin tráchtála náisiúnta nó ar shonrúcháin bhianna leasaithe nó ullmhaithe a nglactar leo sa Spáinn do na táirgí de réir Airteagal 1, a cuireadh isteach i rith na bliana, gan dochar don nuashonrú bliantúil tríd an rún comhfhreagrach ón Ard-Rúnaíocht lascaigh.

2. Tráth ar bith, féadfaidh páirtithe leasmhara iarrataí a chur faoi bhráid na hArdrúnaíochta lascaigh – go díreach nó trí bhíthin a gcumann comhaltaí – chun sonrúcháin tráchtála náisiúnta nó sonrúcháin bhia leasaithe nó ullmhaithe a cheadaítear sa Spáinn do na táirgí de réir Airteagal 1 a liostú, a leasú nó a dhíliostú.

3. I gcomhréir le forálacha Airteagal 14(2) de Dhlí 39/2015, an 1 Deireadh Fómhair 2015, cuirfidh eintitis dhlíthiúla iarratais den sórt sin isteach trí cheanncheathrú leictreonach gaolmhar na hAireachta Talmhaíochta, lascaigh agus Bia, i gcomhréir leis an bhfoirm chaighdeánach iarratais a bheidh ar fáil ansin.

Féadfaidh daoine nádúrtha a n-iarrataí a chur isteach trí aon cheann de na modhanna dá bhforáiltear in Airteagal 16(4) de Dhlí 39/2015 an 1 Deireadh Fómhair 2015, ag baint úsáid as an bhfoirm atá ar fáil ar láithreán gréasáin na Roinne.

4. Ar an gcaoi chéanna, féadfaidh údaráis inniúla na gcomhphobal uathrialach iarratais ar a bheith san áireamh, ar leasú nó ar bhaint a chur faoi bhráid na hArd-Rúnaíochta lascaigh, i gcomhréir le mír 3, an chéad fhomhír.

5. Beidh an méid seo a leanas ar a laghad sna hiarrataí ó pháirtithe leasmhara:

a) Ainm, sloinne agus uimhir aitheantais chánach an iarratasóra, más duine nádúrtha é, nó ainm agus uimhir aitheantais chánach an chomhlachta is iarratasóir nó an eintitis ionadaíochta a chuireann an t-iarratas isteach, mar aon le hainm, uimhir aitheantais chánach agus, i gcás inarbh iomchuí, cumhacht aturnae na ndaoine a ghníomhaíonn ar a son, mura bhfuil an ionadaíocht taifeadta sa Chlár Leictreonach um Chumhachtaí Aturnae i gcomhréir le hAirteagal 6 agus Airteagal 28(2) de Dhlí 39/2015 an 1 Deireadh Fómhair 2015.

b) Sonraí teagmhála (teileafón/ríomhphost)

c) Ainm eolaíoch an speicis atá le cur san áireamh nó le baint agus trádainm nó sonrúchán náisiúnta bia leasaithe nó ullmhaithe a cheadaítear sa Spáinn le haghaidh táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, mar aon lena chód alfa 3 FAO.

d) Más mian leis an bpáirtí leasmhar leasú a dhéanamh ar shonrúchán tráchtála náisiúnta nó ar shonrúchán bia leasaithe nó ullmhaithe a nglactar leis sa Spáinn, nó ainm eolaíoch an speicis, sonróidh sé sonrúchán tráchtála náisiúnta nó sonrúchán bia leasaithe nó ullmhaithe a nglactar leis sa Spáinn agus cód alfa 3 FAO an speicis atá le leasú agus an sonrúchán tráchtála náisiúnta nua nó sonrúchán bia leasaithe nó ullmhaithe a nglactar leis sa Spáinn.

e) An chúis leis an gcur san áireamh, leis an mbaint nó leis an leasú.

6. Mura gcomhlíonann iarraidh na ceanglais a leagtar amach sna míreanna roimhe seo, nó má tá soiléiriú nó doiciméadacht bhreise ag teastáil ina leith, iarrfaidh na húdaráis ar an bpáirtí leasmhar an neamhréireacht a cheartú laistigh de 10 lá oibre tríd an bhfaisnéis nó na doiciméid atá in easnamh a sholáthar, de réir Airteagal 68 de Dhlí 39/2015 an 1 Deireadh Fómhair 2015, maille le léiriú, mura dtarlaíonn sé sin, go measfar an t-iarratas a bheith tarraingthe siar, tar éis cinneadh a eiseofar faoi na coinníollacha a leagtar amach in Airteagal 21 i dteannta le hAirteagal 68 de Dhlí 39/2015 an 1 Deireadh Fómhair 2015.

7. Maidir lena cinneadh, féadfaidh an Ardrúnaíocht lascaigh an chomhairle a mheasann sí is gá a iarraidh ar na comhlachtaí eolaíochta ábhartha, ar eagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht thar ceann earnáil an iascaigh agus an dobharshaothraithe agus ar aon eintiteas eile a mheasann sí a bheith iomchuí, agus cuirfidh sí tuarascáil isteach go leictreonach, dá bhrí sin, i gcomhréir leis na ceanglais agus le cuspóirí arna leagan amach in Airteagal 80 de Dhlí 39/2015 an 1 Deireadh Fómhair 2015, laistigh de 10 lá oibre. Mura gcuirtear an tuarascáil isteach laistigh den tréimhse ama sin, féadfaidh an Ardrúnaíocht lascaigh leanúint leis an nós imeachta agus aon ghníomhaíochtaí ábhartha eile a dhéanamh.

8. Cinfidh an Rúnaíocht Ghinearálta lascaigh ar an gcinneadh agus foilseoidh sí é, a mbeidh d' éifeacht ann an fógra a athsholáthar i gcomhréir le hAirteagal 45(1)(a) de Dhlí 39/2015 an 1 Deireadh Fómhair 2015, laistigh de thréimhse uasta sé mhí, a áireofar ón dáta ar cláraíodh an t-iarratas sa chlár leictreonach, atá ar fáil trí shuíomh gréasáin gaolmhar na hAireachta Talmhaíochta, lascaigh agus Bia. Gan dochar don fhoilsiú sin agus dá éifeachtaí mar ionadach ar fhógra a thabhairt, seolfar cumarsáid aonair chuig an iarratasóir chun críocha faisnéise, á chur in iúl dó nó di go ndearnadh an foilsiú sin.

Más rud é, tar éis na tréimhse sin a bheith caite, nár foilsíodh an cinneadh ar an modh agus laistigh den teorainn ama a shonraítear thuas, beidh na páirtithe leasmhara i dteideal a mheas gur glacadh lena n-iarratais de dheasca tost riaracháin, i gcomhréir le forálacha Airteagal 24(1) de Dhlí 39/2015 an 1 Deireadh Fómhair 2015.

9. Déanfar gach cinneadh aonair a fhoilsiú ar shuíomh gréasáin na hAireachta i gcomhréir le hAirteagal 45(1) de Dhlí 39/2015 an 1 Deireadh Fómhair 2015, áit a bhfanfaidh sé ar fáil do na páirtithe lena mbaineann agus do na húdaráis inniúla araon.

10. I gcás ina ndíulthaítear d'iarratas ar shonrúchán tráchtála náisiúnta nó ainm bia leasaithe nó ullmhaithe atá ceadaithe sa Spáinn le haghaidh táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe a chur san áireamh, a leasú nó a bhaint tar éis an nós imeachta dá dtagraítear thuas a thabhairt chun críche, beidh réasúnú cuí ag gabháil leis an gcinneadh a foilseofar ar shuíomh gréasáin

na hAireachta Talmhaíochta, lascaigh agus Bia, agus luafar na forais leis an diúltú.

11. Beidh sé indéanta achomharc a dhéanamh i gcoinne cinntí neamhchríochnaitheacha chun deireadh a chur leis an nós imeachta iarratais aonair chuig an Aire Talmhaíochta, lascaigh agus Bia, de réir na gcoinníollacha agus na n-amchlár a leagtar amach in Airteagal 121 agus Airteagal 122 i dteannta le 112(1) de Dhlí 39/2015 an 1 Deireadh Fómhair 2015.

Airteagal 6. *Sonrúcháin tráchtála chomhlántacha a cheadaítear laistigh de chríoch na gcomhphobal uathrialach.*

1. Féadfaidh comhlachtaí inniúla na gComhphobal Uathrialach a údarú go n-úsáidfí sonrúcháin tráchtála a nglactar leo ina gcríocha faoi seach mar fhorlíonadh ar na sonrúcháin náisiúnta. Foilseoidh siad a liostaí nuashonraithe dóibh seo uair sa bhliain ar a laghad ina nIrisí Oifigiúla.

2. Beidh sonrúcháin tráchtála arna n-aithint ag Comhphobail Uathrialacha comhlántach leo siúd a bhunaítear ar leibhéal náisiúnta, agus ní chuirfear ina n-ionad iad. Áiríteofar i gcónaí go léiríonn an fhaisnéis a sholáthraítear don tomhaltóir na sonrúcháin a cheadaítear ar an leibhéal náisiúnta.

3. I mí Eanáir gach bliain, tabharfaidh comhlachtaí inniúla na gComhphobal Uathrialach fógra don Ardrúnaíocht Iascigha maidir lena rúin nó lena ngníomhartha lena nglactar liostaí na sonrúcháin a nglactar leo ina gcríocha faoi seach, atá comhlántach leis na sonrúcháin náisiúnta, lena bhfoilsíú ar shuíomh gréasáin na hAireachta Talmhaíochta, lascaigh agus Bia.

Airteagal 7 *Córas na bpionós.*

Beidh mainneachtain maidir le forálacha na Foraithe Ríoga seo a chomhlíonadh faoi réir na bpionós a leagtar amach i gCaibidil III de Theideal V de Dhlí 3/2001 an 26 Márta 2001, Teideal IV de théacs athmhúnlaithe an Dlí Ghinearálta maidir le cosaint tomhaltóirí agus úsáideoirí [General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios] agus dlíthe comhlántacha eile, arna gceadú ag Foraithe Reachtach Ríoga 1/2007 an 16 Samhain 2007, i nDlí 12/2013 an 2 Lúnasa 2013 maidir le bearta chun feidhmiú an bhiashlabhra a fheabhsú, gan dochar don inniúlacht a thugtar do na Comhphobail Uathrialacha.

An chéad fhoráil bhreise. *Clásal an Mhargaidh Aonair.*

I dtaca le táirgí bia iascaigh agus dobharshaothraithe leasaithe nó ullmhaithe, atá le feiceáil i bpointe (h) agus i bpointe (i) d'Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 1379/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013, a chuirtear ar an margadh go dleathach i mBallstát eile de chuid an Aontais Eorpaigh nó sa Tuirc, nó de thionscnamh Stáit i gComhlachas Saorthrádála na hEorpa ar páirtí é sa Chomhaontú maidir leis an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch, measfar go gcomhlíonann siad na rialacháin sin. Tá cur i bhfeidhm na bhforálacha sin faoi réir Rialachán (AE) 2019/515 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle 19 Márta 2019 maidir le haitheantas frithpháirteach earraí atá ar an margadh go dleathach i mBallstát eile agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 764/2008.

An dara foráil bhreise. Sonrúcháin i gcás *Sardina pilchardus*, *Trachurus* spp., *Auxis rochei*, *Auxis thazard*, *Merluccius* spp., *Macruronus* spp. agus samplaí den speiceas *Anguilla anguilla* atá níos lú ná 12 cheintiméadar ar fhad.

1. Féadfaidh táirgí leasaithe agus ullmhaithe atá déanta as *Sardina pilchardus* úsáid a bhaint as an sonrúchán bia leasaithe 'sardinilla' (an pilséar Eorpach), mar atá leagtha síos sa rún a ghlac an Ardrúnaíocht Iascaigh, ar choinníoll go gcomhlíonann siad rialacháin an Aontais Eorpaigh agus rialacháin náisiúnta maidir le bearta teicniúla, agus go háirithe go gcomhlíontar na teorainneacha méide agus meáchain seo a leanas is infheidhme maidir leis na samplaí a úsáidtear sa tionscal mar amhábh:

a) Más de thionscnamh na Meánmhara iad, ní mór dó: a bheith: 11 cm ar a laghad ar fhad, le meánmheáchan 10.7 g, agus, ar a mhéad, a bheith 15 cm ar fhad, le meánmheáchan 25 g.

b) Más de thionscnamh limistéir iascaireachta eile iad, ní mór dó: a bheith: 11 cm ar a laghad ar fhad, le meánmheáchan 12.5 g, agus, ar a mhéad, a bheith 13.7 cm ar fhad, le meánmheáchan 25

2. Féadfaidh táirgí agus ullmhóidí leasaithe a dhéantar as *Trachurus* spp. an sonrúchán bia leasaithe sainainmnithe 'chicharrillo', (bolmán an Atlantaigh) a úsáid mar a leagtar síos sa rún arna ghlacadh ag an Ardrúnaíocht lascaigh, ar choinníoll go gcomhlíonann siad reachtaíocht an Aontais Eorpaigh agus reachtaíocht náisiúnta maidir le bearta teicniúla, agus go háirithe go gcomhlíontar na teorainneacha méide agus meáchain seo a leanas is infheidhme maidir leis na samplaí a úsáidtear sa tionscal mar amhábh:

a) Más de thionscnamh na Meánmhara iad, ní mór dó: a bheith: 15 cm ar a laghad ar fhad, le meánmheáchan 29 g, agus, ar a mhéad, a bheith 20.2 cm ar fhad, le meánmheáchan 67 g.

b) Más de thionscnamh limistéar iascaireachta eile iad, ní mór dó: a bheith: 15 cm ar a laghad ar fhad, le meánmheáchan de 34.1 g, agus, ar a mhéad, 18.82 cm ar fhad, le meánmheáchan de 67 g.

3. Féadfaidh táirgí leasaithe agus ullmhaithe a dhéantar as *Auxis rochei* agus *Auxis thazard* an sonrúchán bia leasaithe 'melva canutera' (túnna piléar nó túnna frígéid) a úsáid, mar a leagtar amach sa rún arna 'fhormheas ag an Rúnaíocht Ghinearálta lascaigh agus ar an gcoinníoll go gcomhlíontar rialacháin an Aontais Eorpaigh agus rialacháin náisiúnta maidir le bearta teicniúla, agus ar an gcoinníoll nach sroicheann meáchan na samplaí 600 g.

4. I gcás *Merluccius* spp. agus *Macruronus* spp., féadfar an sonrúchán tráchtála nó an sonrúchán ar bhia leasaithe nó ullmhaithe 'pescadilla' (trosc an Atlantaigh) a úsáid, in éineacht leis an sonrúchán sonrath, dá bhforáiltear sa rún faoi seach arna ghlacadh ag an Rúnaíocht Ghinearálta lascaigh, ar an gcoinníoll go bhfuil meáchan uasta 1.5 kg ag na samplaí.

5. Faoi chuimsiú na difreála méide a bunaíodh don speiceas *Anguilla anguilla* le Rialachán (CE) Uimh. 1100/2007 ón gComhairle an 18 Meán Fómhair 2007 lena mbunaítear bearta chun an stoc eascann Eorpach a athshlánú, féadfaidh sonrúchán tráchtála nó sonrúchán bia leasaithe nó ullmhaithe 'angula' a bheith ar shamplaí atá níos lú ná 12 cm ar fhad, dá bhforáiltear sa rún faoi seach arna ghlacadh ag an Ardrúnaíocht lascaigh.

An chéad fhoráil idirthréimhseach. *Margaíocht ar stoic de tháirgí lipéadaithe agus ar phacáistíocht.*

1. Ach amháin i gcás táirgí úra agus fuaraithe, an phacáistíocht lipéadaithe a ceannaíodh cheana agus na táirgí a táirgeadh roimh theacht i bhfeidhm an chéad rúin a bheidh le heisiúint leis an liosta, faoi seach, de shonrúcháin tráchtála náisiúnta a nglactar leo sa Spáinn le haghaidh táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe agus sonrúcháin bia stánaithe nó ullmhaithe is infheidhme sa Spáinn maidir le táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, a chomhlíonann na forálacha is infheidhme an tráth sin, féadfar iad a mhargú go dtí bliain amháin tar éis theacht i bhfeidhm an rúin sin.

Ar an gcaoi chéanna, agus seachas i gcás táirgí úra agus fuaraithe, nuair a fhoilsítear cinneadh lena leasaítear aon cheann de na sonrúcháin roimhe sin, beidh tréimhse sé mhí ag oibreoirí ón dáta a thagann sé i bhfeidhm chun an leasú sin a chomhlíonadh.

2. Ach amháin i gcás táirgí úra agus fuaraithe, féadfar an phacáistíocht lipéadaithe a ceannaíodh cheana agus na táirgí a táirgeadh roimh theacht i bhfeidhm na chéad fhorála críochnaithí, a chomhlíonann na forálacha is infheidhme an tráth sin, a mhargú go dtí bliain amháin tar éis an teacht i bhfeidhm sin.

An dara foráil idirthréimhseach. *Leanúint d'fhorálacha aisghairthe a chur i bhfeidhm.*

Fanfaidh na rialacha arna n-aisghairm faoin bhforáil aisghairme aonair i bhfeidhm go dtí go dtiocfaidh cinneadh na hArdrúnaíochta lascaigh lena bhformheastar ainmneacha na mbianna nó na n-ullmhóidí leasaithe dá bhforáiltear in Airteagal 3(1) i bhfeidhm.

An fhoráil athghairme aonair. *Rialacháin a aisghairm.*

Aisghairtear an méid seo a leanas:

- a) larscríbhinn VI a ghabhann le Forathne Ríoga 1521/1984 an 1 Lúnasa 1984 lena bhformheastar an Rialachán Sláinte Teicniúil maidir le Bunaíochtaí Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus Táirgí atá beartaithe lena gCaitheamh ag an Duine
- b) Airteagal 2 d'Ordú an 15 Deireadh Fómhair 1985 lena bhformheastar an caighdeán cáilíochta maidir le diúilicíní, breallaigh agus ruacain leasaithe.
- c) Airteagal 2 d'Ordú an 15 Deireadh Fómhair 1985 lena bhformheastar an caighdeán cáilíochta maidir le diúilicíní cócaráilte agus reoite

An chéad fhoráil chríochnaitheach. *Leasú ar Fhorathne Ríoga 1521/1984 an 1 Lúnasa 1984 lena bhformheastar an Rialachán Sláinte Teicniúil maidir le Bunaíochtaí Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus Táirgí atá Beartaithe lena gCaitheamh ag an Duine.*

Leasaítear Forathne Ríoga 1521/1984 an 1 Lúnasa 1984 lena gceadaítear an Rialachán Sláinte Teicniúil maidir le Bunaíochtaí Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus Táirgí atá Beartaithe lena gCaitheamh ag an Duine, mar seo a leanas:

A hAon. Léitear Airteagal 3 mar seo a leanas:

'Airteagal 3. Cineálacha de chur i láthair, leasú agus margaíocht táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe.

Beidh na téarmaí a shainmhínítear thíos, a bhaineann le cineálacha de chur i láthair, leasú agus ullmhú táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, ag gabháil leis an sonrúcháin tráchtála nó leis an sonrúcháin ar bhia leasaithe nó ullmhaithe ar an marcáil nó ar an lipéadú, i gcomhréir leis an reachtaíocht is infheidhme de chuid an Aontais Eorpaigh agus leis an reachtaíocht náisiúnta maidir le hiascach agus sábháilteacht bia, lena n-áirítear Rialachán (AE) Uimh. 1169/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011 maidir le faisnéis bhia a sholáthar do thomhaltóirí:

1. "iomlán": táirge a chuirtear ar an margadh gan ullmhúchán de chineál ar bith;
2. "glanta": táirge a mhargaítear gan ionathar;
3. "dícheannaithe": táirge a mhargaítear gan an ceann;
4. "feannta": táirge a mhargaítear gan chraiceann;
5. "cóirithe": táirge a mhargaítear agus é cóirithe, gan an ceann agus é nite, bíodh craiceann nó cnámha air nó ná bíodh;
6. "mionghearrtha": táirge a mhargaítear ina phíosáí;
7. "calógach": táirge a mhargaítear ina chalóga;
8. "mionaithe": táirge a fhaightear trí mhatáin na n-iasc a mhionghearradh, gan craiceann ná cnámha, lena leasaítear struchtúr an fhíocháin mhatáin nó na codanna inite de mhoilisc agus de chrústaigh;
9. "píosáí", "smutáin", "giotaí", "plaiceanna", "stíallacha" nó téarmaí comhchosúla: codanna éagsúla de mhatán éisc, bíodh craiceann nó cnámha orthu nó ná bíodh, agus struchtúr an fhíocháin mhatáin nó na gcodanna inite de mhoilisc agus de chrústaigh á gcoinneáil;
10. "fáinní" nó "corónacha": codanna cruinne saintréitheacha a fhaightear trí ghearradh ingearach le fad-ais mhaintlíne na gceifealapóid;
11. "filléid": in éisc, na codanna den mhais mhatánach a fhaightear trí ghearradh comhthreomhar leis an dromlach, bíodh craiceann nó cnámha orthu nó ná bíodh. I gceifealapóid, is codanna den mhaintlín iad seo, atá éagsúil ó thaobh méide;
12. "slísíní": in éisc, na codanna de thiús éagsúla a fhaightear trí ghearradh ingearach le fad-ais an choirp agus a thagann go ginearálta leis an gcuid chomhfhreagrach den dromlach, bíodh craiceann nó cnámha ann nó ná bíodh. I gceifealapóid, is codanna iad seo de thiús éagsúla a fhaightear trí ghearradh ingearach le fad-ais na géag;

13. “meadáilí”: codanna atá múnlaithé ó chodanna inite de tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, gan chraiceann ná cnámha, a gcuirtear cruth ar leith orthu;

14. “croíthe filléid”: codanna déanta as filléid, gan chraiceann ná cnámha, a gcuirtear cruth ar leith orthu.

15. “fuíll: píosaí beaga de na codanna inite de tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, nach bhfuil i bhfoirm taois, a fhaightear le linn gearrtha agus próiseála;

16. “salann-leasaithe”: táirge tar éis nochtadh fada do shalann coiteann, i bhfoirm sholadach nó i sáile ina bhfuil idir 12% agus 18% salainn.

17. “*salpresado* ” nó “*salpreso* ” (salann-bhrúite): táirge atá nochta do shalann coiteann agus do bhrú araon;

18. “saillte”: táirge a nochtadh do shalann coiteann, i bhfoirm sholadach nó faoi sháile, agus blastanais nó spíosraí eile ag gabháil leis b’fhéidir;

19. “tirimshailte”: táirge atá nochta do shalann coiteann agus d’aer tirim go dtí go sroicheann sé cion taise idir 30 % agus 50 %;

20. “díshailte”: táirge a fhaightear ó tháirge saillte nó táirge salann-leaslaithe a ndearnadh a chion salainn a bhaint go páirteach le huisce agus nach mór é a choinneáil cuisnithe nó reoite;

21. “saillte go héadrom”: táirge a fhaightear ó tháirge úr nó díreoite ar cuireadh sáile leis, cibé acu trí instealladh nó trí thumadh, agus nach mór a choinneáil cuisnithe nó reoite;

22. “sáile”: uisce óil le salann inite tuaslagtha ann, b’fhéidir le blastanais, spíosraí agus substaintí formheasta eile;

23. “triomaithe”: táirge a nochtadh d’aer tirim nó a chuaigh faoi aon phróiseas formheasta eile go dtí go sroichte cion taise níos lú ná 15 %.

24. “díhiodráitithe” nó “reotriomaithe”: táirge iomlán nó cuid de tháirge ar laghdaíodh a chion uisce go dtí uasmhéid 5 % trí mhodhanna formheasta, agus nach mór a phacáil i bhfolúsgás nó i dtriathghás;

25. “deataithe”: táirge a nochtar do dheatach ó adhmaid nó ó phróisis fhormheasta eile;

26. “cócaráilte”: táirge a nochtar do ghal, d’uisce fiuchta nó d’aon teaschoireáil fhormheasta eile;

27. “cócaráilte ina shú féin”: táirge atá cócaráilte sna súnna a scaoileadh le linn an phróisis chócarála;

28. “cócaráilte faoi sháile”: táirge atá cócaráilte in uisce ar cuireadh salann leis, le breiseáin fhormheasta eile b’fhéidir;

29. “cuisniú”: próiseas leasaithe fuar lena stóráiltear agus lena gcoimeádtar táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe ag teocht atá gar do leátheocht oighir;

30. “reo”: táirge a ndéantar reo air, a thuigtear mar an próiseas leasaithe le fuacht lena stóráiltear agus lena gcoimeádtar táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe ag teocht atá cothrom le –18 °C nó níos ísle ina gcoilár.

31. “domhainreo”: táirge a ndéantar ultra-reo nó mear-reo air, a thuigtear mar chineál reo a théann go tapa trí chríos an uaschríostálúcháin, lena n-áirithítear go gcoimeádtar teocht an táirge ina iomláine, i ndiaidh cobhsú teirmeach, gan bhriseadh ag teocht atá comhionann le nó faoi bhun –18 °C agus go ndéantar é a mhargú ar bhealach a léiríonn go bhfuil an tréith sin aige.

32. “díreoite”: táirge a ndearnadh díreo air agus a mhargaítear faoi choinníollacha cuisniúcháin.

33. “paistéaradh”: próiseas a scriosann foirmeacha fásúla miocrorgánach pataigineach i mbianna, agus a scriosann nó a dhíghníomhachtaíonn beagnach gach ceann de na flóra neamhurchóideacha, trí bhianna a chur faoi teochtaí athraitheacha, bunaithe ar am cóireála, ionas nach ndéantar athruithe substainteacha ar a gcomhdhéanamh, agus lena n-áirithítear go gcaomhnaítear iad ag teocht oiriúnach ar feadh tréimhse nach lú ná 48 n-uaire an chloig;

34. 'steirilithe': táirge a chuirtear faoi phróiseas steiriliúcháin, a thuigtear mar phróiseas trína scriostar gach cineál beatha miocrorgánach pataigineach agus neamhphataigineach i mbia ag teochtaí iomchuí, arna chur i bhfeidhm i gcóireáil aonair nó trí 'tyndallisation'. I dtionscal an bhia, tagraíonn steiriliú freisin don phróiseas lena scriostar nó lena ndíghníomhachtaítear miocrorgánaigh atá in ann bia a athrú faoi ghnáthdhálaí stórála, ar feadh tréimhse shainithe ama;

35. "leathleasaithe": táirge pacáistithe ar cuireadh cóireáil air sa bhreis ar an bpacáistiú féin (roimh phacáistiú nó ina dhiaidh), a chuireann teorainn le forbairt mhicribhitheolaíoch ach nach leor chun a steirilíocht a áirithiú nuair a chuirtear ar an margadh é, agus a éilíonn go gcoimeádfaí i gcuisneoir é chun é a choinneáil ar feadh tréimhse ama teoranta.

36. "leasaithe": táirge a ndearnadh cóireáil theirmeach leordhóthanach air chun a steirilíocht a áirithiú ar feadh tréimhse fhadaithe ama gan chuisniú;

37. "neamhbhlaistithe": táirge a bhfuil a leacht clúdaigh comhdhéanta de na súnna nádúrtha a bhíonn ann nuair a dhéantar é a chócaráil, mar aon le huisce agus salann;

38. "in ola olóige": táirge a chumhdaítear le hola olóige amháin, gan cineálacha eile ola measctha ann;

39. "in ola glasraí": táirge a chumhdaítear in ola glasraí de ghrád bia;

40. "maranáidithe", "blaistithe" nó "cóirithe": táirge atá maothaithe i meascán blastán, spíosraí, finéagar, ola nó leachtanna eile a chuirtear ar an dromchla nó trí thumadh;

41. "picilte" nó "i sáile phicile": táirge a bhfuil blastanais, spíosraí, finéagar, ola nó leachtanna eile curtha leis ar saintréithe iad den ullmhóid chócaireachta atá i gceist, agus a ndearnadh cóireáil theirmeach air;

42. "in anlann trátaí", "in salsa americana", "in anlann te", "i ndúch" nó téarmaí comhchosúla: táirge a bhfuil a leacht cumhdaigh comhdhéanta de na comhábhair is cuí don ullmhóid chócaireachta atá i gceist;

43. "taos": táirge atá meilte agus homaiginithe, agus comhábhair agus substaintí formheasta eile curtha leis;

44. "ispíní atá déanta as táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe": táirge atá déanta as codanna inite de tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, gan chraiceann ná cnámha, le comhábhair, blastanais agus breiseáin fhormheasta eile b'fhéidir, líonta isteach i gcásail nádúrtha nó shaorga, agus b'fhéidir le próiseáil ina dhiaidh sin.

45. "patéanna", uachtair, cúir agus muis": táirgí a dhéantar as táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe le comhábhair, blastanais agus breiseáin fhormheasta eile, a ndearnadh mionú orthu chun gnáthuigeacht a bhaint amach agus a ainmnítear mar "patéanna, uachtair, cúir nó muis" bunaithe ar raimhre, cibé acu dlús níos mó nó níos lú atá ann;

46. "bloc atá déanta as píosaí táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe": táirge a dhéantar as táirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, bíodh craiceann air nó ná bíodh, a bhrúitear chun gach scoilt nó gach bearna scáineach a dhíothú chun go mbeidh na dromchlaí mín, cothrom agus na himill dea-shainithe. Má tá céatadán na feola mionaithe ó tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe atá sa bhloc níos mó ná 10 %, sonrófar an céatadán sin; má tá sé níos mó ná 90 %, tabharfar "bloc déanta as píosaí de tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe mionaithe" ar an táirge.

47. Ciallaíonn 'táirgí iascaigh ullmhaithe' táirgí iascaigh neamhphróiseáilte a ndearnadh oibríocht orthu a dhéanann difear dá n-iomláine anatamaíoch, amhaíl dí-inniú, dícheannadh, sliseadh, filliadú agus mionghearradh, bíodh comhábhair eile curtha leo nó ná bíodh. I gcás na gcineálacha seo táirgí, féadfar an t-ainm tuairisciúil a úsáid. Ós rud é gur táirgí neamhphróiseáilte iad seo, níl siad san áireamh i gcatagóir 9.2 de Chuid E d'Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 1333/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Nollaig 2008 maidir le breiseáin bia.'

A dó. Is mar seo a leanas atá an fhoclaíocht in Airteagal 4:

'Airteagal 4. Codanna de tháirgí iascaigh

Beidh na téarmaí a shainmhínítear thíos, a bhaineann le codanna de tháirgí iascaigh agus dobharshaothraithe, i dteannta an ainm trádála nó ainm an bhia leasaithe nó ullmhaithe ar an mharcáil nó ar an lipéadú, i gcomhréir le rialacháin Eorpacha agus náisiúnta maidir le hiascach agus sábháilteacht bia, chomh maith le Rialachán (AE) Uimh. 1169/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2011:

1. “Eití” nó “sciatháin”: géaga cothroma, feolmhara d’éisc agus de cheifileapóid áirithe.
2. “Béil” nó “cosa”: géagáin ghluaiste, pionsúr nó crúba crústach.
3. “Sciatháin” nó “braiteoga”: géaga ceifileapód.
4. “Ceann”: in éisc, an chuid tosaigh den chorp, a fhaightear trí ghearradh ingearach le fad-ais an choirp ag leibhéal na gclúdach geolbhaigh. I gceifileapóid, is é seo an chuid tosaigh den chorp, gan na géaga. I gcrústaigh áirithe, is é seo an chuid tosaigh den chorp, gan an bolg nó pleon.
5. “Feoil” nó “feoil”: codanna boga inite de mhoilisc agus de chrústaigh.
6. “Eochraí”: maiseanna ubhagánach na n-iasc baineann, cumhdaithe le hubhaduchtanna agus cuid den útaras.
7. “Uibheacha”: gaiméití neamhthoirchithe a fhaightear ó iasc baineann agus crústaigh.
8. “Luanta”: codanna tiubha a thógtar ó na matáin droma éisc, bíodh craiceann nó cnámha ann nó ná bíodh.
9. “Bolg” nó “flapa boilg”: cuid de mhais mhatánach atá timpeall ar chuas an bhoilg, bíodh craiceann nó cnámha ann nó ná bíodh.
10. “Coiléar” nó “sciathán”: an chuid de mhais mhatánach atá timpeall ar chuas an bhoilg, agus an chuid chomhfhreagrach den droim air, bíodh craiceann nó cnámha ann nó ná bíodh.
11. “Lárluanta”: codanna den lármhais mhatánach díreach taobh thiar de chuas boilg chorp an éisc, a fhaightear trí ghearradh comhthreomhar leis an dromlach, bíodh craiceann nó cnámha ann nó ná bíodh.
12. “Eireabaill”: in éisc, an chuid eireaballach den chorp díreach taobh thiar de chuas an bhoilg, a fhaightear trí ghearradh go hingearach le fad-ais an choirp agus a chuirtear i láthair go ginearálta leis an gcuid chomhfhreagrach den dromlach, bíodh craiceann nó cnámha ann nó ná bíodh. I gcrústaigh, tagraíonn sé seo don chuid eireaballach den chorp, a fhreagraíonn don bolg nó don pleon, agus iad scilligithe, b’fhéidir.
13. “Leicne”: codanna de mhais mhatánach idir an dá ghéagán de ghiall íochtarach éisc, bíodh craiceann nó cnámha ann nó ná bíodh.
14. “Feadáin” nó “podanna”: cochail ceifileapód, gan ionathar, bíodh craiceann agus eití ann nó ná bíodh, ach a bhfuil cruth anatamaíoch saineiúil aige.’

An dara foráil chríochnaitheach. *Teideal inniúlachta*

Is bunrialachán í an Fhoraithe Ríoga seo arna glacadh de bhun Airteagal 149(1)(13) den Bhunreacht, lena ndeonaítear inniúlacht eisiach an Stáit ar na bunrialacha agus ar chomhordú na planála eacnamaíche ginearálta. Ar an gcaoi chéanna, eisítear Airteagal 5 agus Airteagal 6 agus forálacha breise a haon agus a dó i gcomhréir le hinniúlachtaí eisiacha an Stáit in ábhair a bhaineann le trádáil eachtrach i gcás na gcaidreamh sin i gcomhréir le hAirteagal 149(1)(10)(a).

An tríú foráil chríochnaitheach. *Údarás forbartha rialála.*

Féadfaidh an tAire Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia, laistigh de raon feidhme a chumhachtaí cibé forálacha a ghlacadh is gá chun an Fhoraithe Ríoga seo a fhorbairt agus a chur chun feidhme.

An ceathrú foráil chríochnaitheach. *Teacht i bhfeidhm.*

Tiocfaidh an Fhoraithe Ríoga seo i bhfeidhm an 2 Eanáir 2026".

Arna dhéanamh an 3 Nollaig 2025

FELIPE R.

An tAire Uachtaránachta, Ceartas agus Caidreamh Parlaiminte,
FÉLIX BOLAÑOS GARCÍA